



TORAH OHR • PARSHAS YISRO • MAAMAR 5

מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן

« Leur apparence et leur fonctionnement »



DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/yisro/5/

1 מראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן. פ"י כמו אופן קטן בתוך אופן גדול שאופן הגדול הסובב את אופן הקטן למעלה הוא גבוה מן אופן הקטן ומלמטה בתחתית אופן הקטן מלמעלה מן הגדול.

« Leur apparence et leur mouvement étaient comme une roue (ofan) à l'intérieur d'une roue. » Cela signifie : comme une petite roue à l'intérieur d'une grande roue, de sorte qu'en haut, la grande roue qui entoure la petite est plus élevée que celle-ci, tandis qu'en bas, au pied de la petite roue, celle-ci est plus élevée que la grande.

כך הוא רוח החיה באופנים דלא כתיב רוח החיות דהא ד' חיות הן במרכבה אלא הענין שכדי להיות הרוח דייקא ממקום עליון מאד שמעלה ומטה שוין לפניו כי מה שהוא יותר עליון יכול לירד ולהתפשט למטה.

Il en va de même pour « l'esprit de la chaya (créature vivante) dans les roues ». Le verset ne dit pas « l'esprit des chayot », [alors même] qu'il y a en réalité quatre chayot dans le Char. L'idée est plutôt que, pour qu'il y ait l'esprit [dans les roues], celui-ci provient précisément d'un lieu très élevé, devant lequel le haut et le bas sont égaux. Car ce qui est plus élevé peut descendre et se déployer vers le bas.

2 וזהו רוח החיה הידוע הוא בחי' כללות של הד' חיות שכללותן הוא בחי' אדם כי פני אריה אל הימין ופני שור מהשמאל

Et c'est là le «souffle de la 'haya» bien connu : il est le niveau qui englobe, dans son expression générale et collective, les quatre 'hayot, dont l'expression générale et collective est le niveau d'Adam (l'homme). Car «la face du lion est à droite» et «la face du bœuf à gauche»,

משא"כ בחי' אדם אין בו ימין ושמאל. ולכן נק' אדם אדמה לעליון לאדם שעל הכסא כו'.

tandis que le niveau d'Adam n'a ni droite ni gauche. C'est pourquoi il est appelé Adam : «Je serai semblable (adameh) au Très-Haut», à l'Adam sur le Trône, etc.

3 והנה כמו שהוא הענין באופנים כן הוא בכל ההשתלשלות מרום כל דרגין שהם בבחי' כאשר יהיה האופן בתוך האופן שעגול מקיף את כל שלמטה כו'.

Or, ce qui vaut pour les roues vaut aussi pour tout l'enchaînement descendant des mondes (hich-talchelout), depuis le sommet de tous les degrés : ils sont selon le mode de «la roue dans la roue», car un cercle entoure tout ce qui se trouve en dessous, etc.

ולכן בחג השבועות גילוי של שער החמשים (שאחר מ"ט) ימי הספירה שהם מבחינת ז' שמות שאינן נמחקין שהם בחי' התפשטות בבחי' ממכ"ע להיות בחי' מעלה ומטה ראש ורגל כו'.

C'est pourquoi, à la fête de Chavouot, [il y a] une révélation de la cinquantième porte, qui vient après les quarante-neuf jours du compte. Ces [jours] relèvent des sept Noms qui ne peuvent être effacés, lesquels correspondent à un degré de déploiement, celui de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), de sorte qu'il y ait un degré supérieur et inférieur, une tête et un pied, etc.

אבל שער החמשים הוא הכולל ומקיף כל הבחי' ואין שם בחי' מעלה ומטה כלל ובו נתנה תורה לישראל מ"ע ומל"ת המשכת אור א"ס בעשייה גשמית הוא ענין כתר תורה

Mais la cinquantième porte englobe et entoure tous les niveaux; en elle, il n'y a aucun degré supérieur ou inférieur. C'est en elle que la Torah fut donnée à Israël: les commandements positifs et les interdits, par lesquels la Lumière infinie (Or Ein Sof) est attirée jusque dans l'action physique. C'est là le sens de la «couronne de la Torah»,

כמו כותרת ועטרה שעל הראש מלמעלה בבחי' שאין בה בחי' ראש ורגל כו'. שלכן הוא מתפשט למטה כמו למעלה. וכמו ענין האופן שבתוך האופן כנ"ל.

comme une couronne (koteret) et un diadème posés au-dessus de la tête, selon un mode qui ne comporte ni tête ni pied, etc. C'est pourquoi elle se déploie vers le bas comme vers le haut. Cela ressemble à la roue dans la roue, comme indiqué plus haut.

4 והנה המשכה זו היא על ידי בחינת משה. משה ידבר כי עליו נאמר ותחסרהו מעט מאלקים שכל המ"ט שערי בינה נמסרו לו. ומחמת זה היה קרוב לשער החמשים להמשיך ממנו.

Or, cet influx est attiré par le niveau de Moché. «Moché parlait», car il est dit à son sujet: «Tu l'as fait de peu inférieur à D.ieu», puisque les quarante-neuf portes de Bina (compréhension) lui furent toutes confiées. C'est pourquoi il était proche de la cinquantième porte et pouvait en attirer l'influx.

ולכן המשיך הוא הי"ג מדות הרחמים וכדאיתא בזוהר ע"פ ויקרא הוי"ה הוי"ה כו' דויקרא קאי על משה שהוא קרא והמשיך הוי"ה כו'.

C'est pourquoi ce fut lui qui attira les Treize Attributs de miséricorde, comme l'indique le Zohar à propos de «Et il appela: Havaya, Havaya», etc. «Et il appela» se rapporte à Moché: ce fut lui qui appela et attira Havaya, etc.

(ופי' הפסוק ויעבר ה' על פניו של משה ויקרא משה) שהם מקורות להשתלשלות העולמות אצילות כו'.

(Le sens du verset est donc: «Havaya passa devant lui», devant Moché, «et il appela»: Moché.) [Ces Attributs] sont les sources de l'enchaînement descendant des mondes, Atsilout, etc.

וזהו ענין נוצר חסד. נוצר אותיות צנור ואותיות רצון. וגם פי' נוצר שומר היא בחי' השמירה במחשבה בבחי' העלם קודם שבא לידי גלוי.

Tel est le sens de «qui garde la bonté» (notser 'hessed). Les lettres de notser peuvent être réordonnées pour former tsinor (canal) et ratson (volonté). Notser signifie aussi «garder»: c'est le niveau de la préservation dans la pensée, à l'état caché, avant que la chose ne se révèle.

משא"כ ועשה חסד שבעוה"ז ועושה היא בחי' תקון כמו ועשתה את צפרניה. היינו בחי' ומדרגת אברהם חסד דאצי' ולכן נוצר חסד כתיב קודם פוקד עון אבות.

Il n'en va pas ainsi de «et qui accomplit la bonté» (ve'ossé 'hessed) en ce monde: «accomplir» désigne le niveau du tikoun (mise en ordre), comme dans «et elle fera ses ongles». C'est-à-dire le niveau et le degré d'Avraham, le 'Hessed d'Atsilout. C'est pourquoi «qui garde la bonté» est écrit avant «qui poursuit la faute des pères».

שפוקד עון אבות הוא אחר סיום היג"מ שמסיים ונקח משא"כ ועושה חסד כתיב אחר פוקד עון אבות לפי שהוא בחי' חסד שבסדר השתלשלות.

Car «qui poursuit la faute des pères» vient après la conclusion des Treize Attributs, qui s'achèvent par «et qui absout» (ve-naqué). En revanche, «et qui accomplit la bonté» est écrit après «qui poursuit la faute des pères», car il s'agit du niveau du 'Hessed dans l'enchaînement descendant.

משא"כ נוצר חסד היא בחינת חסד שלמעלה מעלה מסדר השתלשלות רק שהוא בחי' מקור ושרש כו'.

En revanche, «qui garde la bonté» désigne un 'Hessed très au-dessus de l'enchaînement descendant, mais qui en est la source et la racine, etc.

5 ועל ב' בחי' חסד הנ"ל נאמר לאלפים כו' פי' אלפים מדרגות. וענין המדרגות שהם מדרגה אחר מדרגה.

Et au sujet des deux niveaux de 'Hessed mentionnés plus haut, il est dit: «à des milliers» (la'alafim), etc. Cela signifie des milliers de niveaux. Et par niveaux, on entend qu'ils se succèdent, niveau après niveau.

היינו כגון מדרגת ג"ע התחתון שאחר עוה"ז שצ"ל נהר דינור מפסיק לטבול בו כדי שישתכח ממנו כח הזוכר הגשמי. שכיון שהוא זוכר גשמיות א"א לו להתענג בג"ע.

C'est-à-dire, par exemple, le niveau du Gan Eden inférieur, qui vient après ce monde : un fleuve de feu (nehar dinour) doit les séparer, et il faut s'y immerger afin que la faculté physique de mémoire s'efface de lui. En effet, puisqu'il se souvient des choses matérielles, il ne peut prendre plaisir au Gan Eden.

6 ולכן כשעולה מג"ע התחתון לעליון צ"ל ג"כ נהר דינור לשכוח ההשגה ותענוג שבג"ע תחתון וכענין שמצינו בגמרא דר' זירא צם מאה תעניות דלישכח תלמוד בבלי כו'

C'est pourquoi, lorsqu'on s'élève du Gan Eden inférieur au Gan Eden supérieur, il faut également traverser un fleuve de feu, afin d'oublier la compréhension et le plaisir du Gan Eden inférieur. Cela ressemble à ce que nous trouvons dans la Guemara : Rabbi Zeira jeûna cent fois afin d'oublier le Talmud de Babylone, etc.,

הגם שלמד תלמוד בבלי בדו"ר עד דלא שלט בו האור כנודע ממעשה דקטינא חריך שקיה.

bien qu'il eût étudié le Talmud de Babylone avec crainte et amour (bide'hilou oure'himou), au point que le feu n'avait aucun pouvoir sur lui, comme on le sait par l'histoire du « petit aux jambes brûlées » (Katina 'harikh chakei).

7 וכך יש אלפים מדרגות מדרגה אחר מדרגה עילוי אחר עילוי. וכן בהמשכה מלמעלה למטה הן הם

Ainsi, il y a des milliers de niveaux, niveau après niveau, élévation après élévation. De même, dans la descente d'en haut vers le bas, il y a

כמה צמצומים צמצום אחר צמצום עד שיהיה ג"ע העליון תענוג הנבראים ונקי אלפים ששרשם בחינת אלפיין מילוי שם מ"ה הוי"ה במילוי אלפיין.

de nombreux tsimtsoumim (contractions), contraction après contraction, jusqu'à ce que le Gan Eden supérieur devienne un plaisir accessible aux êtres créés. Ils sont appelés alafim (« milliers »), car leur racine est le niveau des alef (alfin) : l'épellation (milouï) du Nom Mah, Havaya épelé avec des alef.

8 וענין אל"ף זו היא אל"ף דאה"י אנא עתיד וזמין לאתגלאה כי א' משמש על העתיד

Et le sens de cet alef est qu'il est l'alef d'Ehe-yeh, « Je suis destiné et prêt à être révélé », car l'alef indique le futur,

וגם כל ירידת ההמשכות הם בבחי' אל"ף. כי א' הוא יו"ד למעלה ויו"ד למטה וי"ו באמצע.

et de même, toute descente des émanations se fait au niveau de l'alef. Car un alef est formé d'un youd en haut, d'un youd en bas et d'un vav au milieu,

להורות כי ההמשכה שהיא הוא"ו היא באה ע"י צמצום שהיא היו"ד שבראש שבלעדי הצמצום א"א להיות המשכה והתגלות באופן אחר אלא היה הכל ענין אחד.

pour montrer que l'émanation, représentée par le vav, s'opère au moyen d'un tsimtsoum (contraction), représenté par le youd au sommet. Car sans la contraction, il ne pourrait y avoir d'émanation ni de révélation sous une autre forme ; tout serait une seule et même chose.

9 ואח"כ חוזרת ומתצמצמת ההמשכה להיות כמו בחי' יו"ד למטה להיות משם בחי' צמצום והמשכה אחרת וכך

Par la suite, le flux se contracte de nouveau, pour devenir comme le niveau d'un youd inférieur, afin qu'à partir de là survienne un niveau de contraction et un autre flux. Et ainsi

הוא סדר כל ההשתלשלות הכל הן בחי' אלפי"ן וזהו לאלפים בין בעושה חסד בבחי' אברהם חסד דאצי" ובין בנוצר חסד בחי' משה.

s'établit l'ordre de tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) : tous sont des niveaux d'alef. Et c'est là [le sens de] « par milliers » (la'alafim), aussi bien dans « exercer la bonté », au niveau d'Avraham, le 'Hessed (bonté) d'Atsilout, que dans « garder la bonté », au niveau de Moché.

10 והנה בחי' אברהם בעושה חסד נמשך רק באצי" דאיהו וחיוהי חד כי המשכה זו היא מז' שמות שאינן נמחקין שהוא במ"ט ימי הספירה שם יש ג"כ אלפים מדרגות

Or, le niveau d'Avraham, dans l'acte de « faire preuve de bonté », ne se prolonge que dans le Monde d'Atsilout, où « Lui et Ses forces vitales sont un », car cette émanation provient des sept Noms qui ne peuvent être effacés. Elle correspond aux quarante-neuf jours du compte du Omer, où il existe également des milliers de niveaux.

אבל בחי' נוצר חסד בחי' משה הוא בשער החמשים שהוא הכתר תר"ך עמודי אור כמו עמוד שמחבר מעלה ומטה.

Mais le niveau de « garder la bonté », celui de Moché, se situe à la cinquantième porte, qui est Kéter (la Couronne), les six cent vingt piliers de lumière, comme un pilier qui relie le haut et le bas.

ולכן המשיך גם בבי"ע עולמות הנפרדים משם יפרד כו'. משה שפיר קאמרת. רבא בחי' משה. ורב יוסף אמר מרא דאברהם שכל אי מכיר בחינתו.

C'est pourquoi il fit descendre cette émanation également dans Béria, Yetsira et Assiya, les mondes séparés, [comme il est dit]: «De là, il se divise», etc. «Moché, tu as bien parlé»: Rava était du niveau de Moché. Et Rav Yossef dit: «Maître d'Avraham!», car chacun reconnaît son propre niveau.

וכל ראשי ישיבות שבכל דור הן בחי' משה שהרי הוא הממשיך הדחילו ורחימו (ועמ"ש ע"פ וידבר אל ראשי המטות כו'):

Et les chefs de yéchivot de chaque génération sont tous du niveau de Moché, car c'est lui qui fait descendre la crainte et l'amour (de'hilou ou-re'himou). (Voir aussi ce qui est écrit à propos de «Et il parla aux chefs des tribus», etc.)



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/yisro/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak